

MRS. DALLOWAY'İN
PARTİSİ

ÇEVİRİ: BERRAK GÖÇER

VIRGINIA
WOOLF

VIRGINIA WOOLF
MRS. DALLOWAY'IN
PARTISI

Can Modern

Mrs. Dalloway'in Partisi, Virginia Woolf

İngilizce aslından çeviren: Berrak Göçer

Mrs. Dalloway's Party

İlk (bu çeviride kaynak alınan) baskı: The Hogarth Press, London, 1973

© 2024, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Temmuz 2024, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 4 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Şirin Etik

Editör: Müge Karahan

Düzelti: Aylin Samancı Elmasdağ

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni ve kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftelhavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-6380-9

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah., Eski Büyükdere Cad., İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

VIRGINIA WOOLF
MRS. DALLOWAY'IN
PARTİSİ

ÖYKÜ

İngilizce aslından çeviren

Berrak Göçer

Virginia Woolf'un Can Yayınları'ndaki diğerk kitapları:

Kendine Ait Bir Oda, 2021

Aynadaki Hanımefendi, 2024

VIRGINIA WOOLF, 1882'de Londra'da, şehrin edebiyat ve yayıncılık dünyasına kökten bağlı bir ailede doğdu. Çocukluğu ve gençliği önce Hyde Park yakınlarında, annesinin ölümünden sonra da ailenin Bloomsbury'de taşındığı evde geçti. Yazıyla ilişkisi küçük yaşlarda başlayan Woolf, 1905'te edebiyat eleştirileri yazmaya başladı. İlk romanı *Dışa Yolculuk*'u 1915'te yayımladı. Beş yıl öncesinde evlendiği Leonard Woolf'la 1917'de Hogarth Press'i kurdular. Kendi yazdığı ve çevresindeki yazarlara ait kitaplar bu yayınevi tarafından yayımlandı. *Gece ve Gündüz* (1919) ve *Jacob'un Odası*'ndan (1922) sonra *Mrs. Dalloway* (1925) ve *Deniz Feneri* (1927) gibi modern edebiyatın en güçlü romanlarından birkaçını ustalaştığı "bilinç akışı" tekniğiyle kaleme aldı. Cambridge Üniversitesi'nde verdiği bir dizi konuşmadan yola çıkarak yazdığı *Kendine Ait Bir Oda*, cinsiyet eşitliği ve medeni haklar konusundaki en önemli yapıtlardan biri oldu. Kendisinin ve kocasının da kurucu üyeleri olduğu Bloomsbury Grubu toplumsal cinsiyet ve cinsel yönelim konularında özgürlük yanlıydı. Woolf'un da Vita Sackville-West'le uzun ve tutkulu bir ilişkisi oldu. Bu düşüncelerini cisimleştirdiği *Orlando* (1928), üslubu kadar konusuyla da Virginia Woolf'un en yenilikçi ve devrimci eserlerindedir. Olgunluk dönemindeki diğer yapıtları arasında *Dalgalar* (1931), *Yıllar* (1937) ve *Üç Gine* (1938) sayılabilir. Hayatı boyunca ruhsal ve bedensel hastalıklarla mücadele eden Woolf, 1941'de intihar etti.

BERRAK GÖÇER, 1986'da İstanbul'da doğdu. 2007'de New York Üniversitesi Medya, Kültür ve İletişim Bölümü'nden mezun oldu. Kitap editörlüğü, edebiyat ve kültür sitesi editörlüğü, çevirmenlik gibi çeşitli görevler üstlendiği yayın hayatını *The Art Newspaper Türkiye*'nin genel yayın yönetmenliğini yaparak sürdürüyor. Çevirilerinin arasında *Kaygılarımızın Kışı* (John Steinbeck), *Paris ve Londra'da Beş Parasız* (George Orwell), *Biz Hep Şatoda Yaşadık* (Shirley Jackson), *Gurur ve Önyargı* (Jane Austen), *Bul Beni* (André Aciman), *Kendine Ait Bir Oda* (Virginia Woolf) ve *Kayıp Şehrim* (F. Scott Fitzgerald) sayılabilir.

www.koltukname.com

İçindekiler

Mrs. Dalloway Bond Sokağı'nda	11
Kendi Türünü Seven Adam	23
Tanıştırma	31
Atalar	39
Birlikte ve Ayrı	43
Yeni Elbise	53
Bir Özet	65

MRS. DALLOWAY BOND SOKAĞI'NDA

Mrs. Dalloway eldivenleri kendi alacağını söyledi.

Sokağa çıktığında Big Ben saat başını vuruyordu. Sabahın on biriydi; kumsalda çocuklara ayrılmışçasına tazeydi bu el değmemiş saat. Ama ardı ardına çalan çanın kararlı sallanışında bir ağırbaşlılık vardı; tekerleklerin uğultusunda, adımların hışırtısında bir heyecan vardı.

Kuşkusuz herkes mutluluk verici bir iş halletmeye çıkmamıştı. Bizimle ilgili Westminster sokaklarında yürüdüğümüzden çok daha fazlası söylenebilir. Yapı Bakanlığı¹ bakımını üstlenmesi Big Ben de pas tutmuş çelik sütunlardan ibaret kalırdı. Anın sadece Mrs. Dalloway için bir bütünlüğü vardı; Mrs. Dalloway için haziran ferahtı. Mutlu bir çocukluk; Justin Parry'nin iyi bir adam olduğunu (kürsüde zayıftı tabii) düşünen sadece kızları değildi; akşamları çiçekler, yükselen duman; ekinkargalarının gaklamaları ta yukarılardan, ekim havasının içinden aşağılara yayılıyor – çocukluğun yerini hiçbir şey tutmaz. Bir nane yaprağı her şeyi geri getiriyor ya da mavi kulplu bir fincan.

1. Kraliyet binalarının bakımını üstlenmesi için kurulan, daha sonra devlete bağlanarak kamusal yapıların sorumluluğunu alan bakanlık. 1970'te Çevre Bakanlığı'na bağlanmıştır. (Ç.N.)

Zavallılıklar, diye iç çekerek ilerlemeyi sürdürdü. Ah, tam da atların burnunun dibinde, afacan şey seni! İşte, kaldırımda elini uzatır halde kalakalmıştı, Jimmy Dawes ise biraz ileride sırtıtmaktaydı.

Çekici bir kadın, zarif, heyecanlı; pembe yanaklarına bakınca kır saçlı olması tuhaf duruyor; CB Nişanı¹ olan Scope Purvis ofisine koştururken onu böyle gördü. Mrs. Dalloway hafiften gerildi, Durtnall kamyonunun geçmesini bekliyordu. Big Ben onuncu, on birinci kere çaldı. Kurşundan halkalar havada dağıldı. Gurur onu dik tutuyordu, miras almak, bayrağı devretmek, disipline de acıya da aşına olmak. İnsanlar nasıl acı çekiyor, nasıl acı çekiyorlar, dedi kendi kendine dün akşam konsoloslukta ki Mrs. Foxcroft'u düşünerek; mücevherlerle bezenmişti, kendi kendini yiyordu çünkü o tatlı çocuk ölmüştü, şimdi eski malikâne mecburen (Durtnall'ın kamyonu geçti) bir kuzene gidecekti.

"Günaydın!" dedi Hugh Whitbread porselen dükkânının önünde heyecanlı sayılabilecek bir hareketle şapkasını çıkararak; çünkü çocukluk arkadaşlarıydılar. "Nereye gidiyorsun?"

"Londra'da yürümeyi çok seviyorum," dedi Mrs. Dalloway. "Gerçekten kırsalda yürümekten çok daha güzel!"

"Biz de yeni geldik," dedi Hugh Whitbread. "Ne yazık ki doktorlara görünmeye."

"Milly mi?" dedi Mrs. Dalloway, sesi ânında şefkatli bir tona bürünmüştü.

"Kendini iyi hissetmiyor," dedi Hugh Whitbread. "O tür bir şeyler. Dick iyi mi?"

1. 1725'te I. George tarafından verilmeye başlanan Bath Nişanı adını, şövalyeliğe kabul edilirken dinî arınmayı temsilen yaptıkları yıkanma törenleri nedeniyle Bath (Banyo) Şövalyeleri olarak bilinen şövalyelerden almaktadır. CB kısaltmasının açılımı olan Companion Bath ise bu nişanın türlerinden biridir. (Y.N.)

“Bomba gibi!” dedi Clarissa.

Tabii, diye düşündü yürümeye devam ederken, Milly benim yaşlarımda – elli-elli iki. O yüzden muhtemelen o *türdür*, Hugh’nun tavrından da belli, alenen anlaşılıyor; sevgili Hugh, diye düşündü Mrs. Dalloway; gülerek, minnet duyarak, hislenerek Hugh’nun her zaman nasıl da bir kardeş gibi –insan kardeşiyle konuşacağına ölmeyi yeğlerdi– çekingen olduğunu hatırladı, Oxford’dayken, onlara uğradığında ve belki biri (lanet olasıca!) ata binemediğinde. Kadınlar o zaman mecliste nasıl oturacaktı? Erkeklerle birlikte bir şeyler nasıl yapacaklardı? Çünkü insanın içinde bir şey, olağanüstü derecede derin bir içgüdü var ve bunu aşamıyorsunuz, aşmaya çalışmayı denemek nafi; Hugh gibi erkekler de buna sessizce saygı duyuyor, insanın, diye düşündü Clarissa, sevgili Hugh’yu sevmesinin sebebi de bu.

Amirallik Kemeri’ni geçmiş, ince ağaçlı boş yolun sonunda Victoria’nın beyaz setini¹ görmüştü; Victoria’nın köpük köpük yükselen anaçlığını, bolluğunu, evcimenliğini, her daim gülünç ama yine de nasıl da haşmetli, diye düşündü Mrs. Dalloway, aklına Kensington Bahçeleri, kemik çerçeve gözlüklü yaşlı hanımefendiyi ve dadının ona kıpırtısız durup kraliçeye reverans yapmasını söylemesi geldi. Sarayın üstünde bayrak dalgalanıyordu. Demek kralla kraliçe dönmüştü. Dick kraliçeyle geçen gün öğle yemeğinde tanışmıştı – iliklerine kadar iyi bir kadındı. Bu yoksullar için çok önemli, diye düşündü Clarissa, askerler için de öyle. Bronzdan bir adam bir kaide-kahramanca yükseliyordu, Clarissa’nın solunda kalan tarafta da bir silahı vardı – Güney Afrika savaşı. Önemli, diye düşündü Mrs. Dalloway Buckingham Sarayı’na doğ-

1. Buckingham Sarayı’nın ön cephesinde bulunan, yapımı 1911 yılında tamamlanan Victoria Anıtı kastediliyor. (Y.N.)

ru yürürken. İşte karşısında duruyordu, sapasağlam, gün ışığının altında, boyun eğmez, sade. Ama mesele karakterdi, diye düşündü, ırkta kalıtsal olan bir şeyler, Hintlilerin saygı duyduğu şey. Kraliçe hastanelere gidiyor, pazarların açılışını yapıyordu – İngiltere kraliçesi, diye düşündü Clarissa, saraya bakarak. Daha bu saatte bile demir kapılardan bir otomobil çıktı, askerler selam durdu, kapılar kapandı. Yolun karşısına geçen Clarissa da dimdik durarak parka girdi.

Haziran ağaçların bütün yapraklarını ortaya çıkar-mıştı. Westminster’lı anneler lekeli memeleriyle bebeklerini emziriyordu. Son derece saygıdeğer kızlar çimlere uzanmıştı. Zar zor öne eğilen ihtiyar bir adam yerden buruşturulmuş bir kâğıt aldı, dümdüz açtı, sonra fırlattı. Ne korkunç! Dün gece konsoloslukta Sir Dighton, “Atımı tutmak için bir adam aradığımda elimi kaldırmam yeterli,” demişti. Ama din mevzusu ekonomiden çok daha ciddi, demişti Sir Dighton, Clarissa da Sir Dighton gibi bir adamın böyle bir şey demesini fevkalade ilginç bulmuştu. “Ah, bu ülke ne kaybettiğini hiçbir zaman bilmeyecek,” demişti Sir Dighton kendiliğinden, sevgili Jack Stewart’tan bahsederek.

Clarissa küçük tepeyi uçarcasına tırmandı. Havaya bir hareketlilik hâkimdi. Donanmadan amiralliğe mesajlar akıyordu. Piccadilly, Arlington Sokağı ve The Mall adeta parktaki havayı ovuşturup yaprakları sıcak, göz alıcı bir şekilde havalandırarak Clarissa’nın çok sevdiği o ilahî canlılığın dalgalarına kapılmalarına yol açıyordu. Ata binmek, dans etmek; Clarissa bayılırdı böyle şeylere. Sonra kırsalda uzun yürüyüşlere çıkmaya, sohbet etmeye, kitaplardan ve insanın hayatta neler yapacağından konuşmaya, ne de olsa gençler fevkalade ukalaydı – ah, insan neler neler dememişti ki! Ama insan o zaman kendine güveniyordu. Orta yaş şeytani bir şey. Jack gibileri

bunu hiçbir zaman anlamayacak, diye düşündü; çünkü o bir kere bile ölümü düşünmemiştir, ölmekte olduğunu, demişlerdi, hiçbir zaman bilmiyordu. Ve artık yasını tutamayacak –neydi devamı?– kırılan saçların... Dünyayı usulca saran bulaşıcı kirden...¹ önceden içmişler bir-iki kadeh.² Dünyayı usulca saran bulaşıcı kirden! Dimdik durdu.

Ama Jack olsa nasıl bağırırdı! Piccadilly’de Shelley’den alıntılar yaparak! “Sana bir broş lazım,” derdi. Rüküş kadınlardan nefret ederdi. “Tanrım, Clarissa! Tanrım, Clarissa!” Şimdi Devonshire Evi’ndeki sesi kulaklarında, zavallı Syliva Hunt’ın kehribar kolyesiyle o eski, demode ipeğinden bahsediyordu. Clarissa dimdik durdu zira yüksek sesle konuşmuştu, şimdi Piccadilly’deydi, ince yeşil sütunlu, balkonlu evin önünden geçiyordu; camları gazete dolu kulüplerin önünden geçiyordu; yaşlı Lady Burdett-Coutts’un, eskiden sırlı beyaz papağanın asılı durduğu evinin önünden geçiyordu; artık yaldızlı leoparların olmadığı Devonshire Evi’nin önünden geçiyordu; Claridge’s Otel’inin önünden geçiyordu, Dick burada Mrs. Jepson’a kartlarını bırakmasını rica etmişti, unutmamalıydı, yoksa hanımefendiyi kaçırdırlardı. Zengin Amerikalılar çok büyüleyici olabiliyorlar. İşte St. James Sarayı şuradaydı; tuğladan bir çocuk oyunağını andırıyordu; şimdi de –Bond Sokağı’nı geçmişti– Hat-chards Kitapçısı’ndaydı. Akıntının sonu gelmiyor, gelmiyor, gelmiyordu. Lord’s, Ascot, Hurlingham – hangisinin kalabalığıydı bu? Ne tatlı şey, diye düşündü, kavisli vitrin boyunca dizilmiş bir anı kitabının ilk sayfalarındaki

1. Shelley’nin “Adonais” şiirinden dizeler. “Dünyayı usulca saran bulaşıcı kirden / Güvende ve artık yasını tutamayacak / Taşlaşan kalbin, nafile kırılan saçların.” (Ç.N.)

2. Ömer Hayyam’ın *Rubaiyat*’ının Edward FitzGerald’in çevirilerinden. (Ç.N.)

resme bakarak, Sir Joshua imzalıydı belki ya da Romney; kurnaz, zeki, ölçülü; öyle bir kız –kendi Elizabeth’i gibitek *gerçek* kız. İşte şu absürd kitap da oradaydı, Yağcı Sponge,¹ Jim habire bu kitaptan alıntılar yapardı, bir de Shakespeare’in sonelerinden. Clarissa da ezbere biliyordu soneleri. Phil’le bütün gün Esmer Hanımefendi’yi tartışmışlardı, Dick o gece yemekte doğrudan onu hiç duymadığını söylemişti. Aslında onunla sırf bu yüzden evlenmişti! Hiç Shakespeare okumamıştı! Milly’ye almak için ucuz, küçük bir kitap bulabilirdi herhalde – *Cranford* tabii! Jupon giymiş inek kadar büyüleyici başka bir şey olabilir miydi? Keşke insanların hâlâ bu tür bir mizah anlayışı, bu tür bir özsaygısı olsaydı, diye düşündü Clarissa, zira geniş sayfaları hatırlamıştı; cümlelerin bitişini; karakterleri – insanların karakterlerden gerçekmiş gibi bahsetmesini. İnsanın bütün güzel şeyler için geçmişe dönmesi gerekiyor, diye düşündü. Dünyayı usulca saran bulaşıcı kirden... Korkma artık güneşin sıcağından.² Ve artık yasını tutamayacak, yasını tutamayacak, diye tekrar etti bakışları vitrine kayarken çünkü zihninde dönüp duruyordu dize; şiirin büyük sınavı; çağdaşlar ölüm üstüne insanın okumak isteyeceği hiçbir şey yazmadı, diye düşündü ve döndü.

Otobüsler otomobillere karışıyordu, otomobiller kamyonlara, kamyonlar taksilere, taksiler motosikletlere – işte üstü açık bir otomobilde bir kız geçiyordu, yalnızdı. Sabahın dördüne kadar ayaktaydı, ayakları uyuşmuştu, biliyorum, diye düşündü Clarissa, çünkü kız bitkin gözüküyordu, yarı uyuklar haldeydi, dans sonrası arabanın köşesine gömülmüştü. Sonra başka bir araba geldi,

1. R.S. Surtees’in *Mr. Sponge’s Sporting Tour* kitabının karakteri. (Ç.N.)

2. William Shakespeare, *Cymbeline*, IV. Perde, 2. Sahne, çev. Özdemir Nutku, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2020, s. 112. (Ç.N.)

Kendi türünü seven bu iki kişi birbirlerinden nefret ederek, onlara bu acı dolu, bu yanılsamaları yıkan geceyi yaşatan bütün bir ev dolusu insandan nefret ederek ayağa kalktı ve tek kelime etmeden sonsuza dek ayrıldı.

Virgina Woolf'un, modern romanın dönüm noktası sayılabilecek ünlü *Mrs. Dalloway*'inin altyapısını oluşturan bu yedi öyküsü zamanında farklı mecralarda yayımlandıktan sonra 1973'te bir araya getirildi.

Parti öncesinde alışveriş yaparken, parti sırasında konukları birbiriyle tanıştırmak için rastladığımız Clarissa Dalloway'in yanı sıra başka anlatıcılara, yani partinin konuklarına da kulak verdiğimiz bu öyküler birbirinden bağımsız okunabildiği gibi, bir arada bütünlüklü bir eser de oluşturuyor.

"Bu kılıktan kılığa, kılıftan kılıfa girme ustasının sadece insanın türlü hallerini değil dünyadaki başka yaratıkları ve 'varoluş biçimleri'ni de (ya da kendi tarihiyle 'varoluş anları'nı) merak etmesi belki ondan bize kalan en esaslı mirastır."

Fatih Özgüven

#ingilizedebiyatı #kadinyazını #toplum #varoluş #kayı #insanlıkdurumu

 can

canyayinlari.com | [f](#) | [i](#) | [X](#) canyayinlari

öykü

ISBN 978-975-07-6380-9

9 789750 763809